

Ιούλιος 2022

**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

Ετήσιος Απολογισμός Δράσεων Επιτροπής (Φεβρουάριος 2021-Ιούλιος 2022)

Εκ μέρους της επιτροπής

Αναστασία Δημητρίου, καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.

Συντονίστρια

A. ΔΟΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μέλη της Επιτροπής

1. Αγκαθίδου Βασιλική, διοικητική υπάλληλος Παιδαγωγικής Σχολής
2. Δημητρίου Αναστασία, καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε. (Συντονίστρια)
3. Ζμας Αριστοτέλης, μόνιμος επίκουρος καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
4. Θεοδωρίδης Νικόλαος, Ε.Ε.Π. Τ.Ε.Π.Α.Ε.
5. Ιωαννίδου Μάρθα, μόνιμη Επίκουρη καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
6. Καταχιώτης Γεώργιος, διοικητικός υπάλληλος Τ.Ε.Π.Α.Ε.
7. Κυρίμης Χρήστος, Ε.ΔΙ.Π. - Τ.Ε.Π.Α.Ε.
8. Λενακάκης Αντώνιος, αναπληρωτής καθηγητής Τ.Ε.Π.Α.Ε.
9. Λέτσιου Μαρία, Ε.ΔΙ.Π. – Τ.Ε.Π.Α.Ε.
10. Μαλανδράκης Γεώργιος, μόνιμος επίκουρος καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
11. Παπαδοπούλου Αλεξάνδρα, διοικητική υπάλληλος Παιδαγωγικής Σχολής

Υποεπιτροπές

- Υποεπιτροπή έρευνας για την αποτίμηση του οικολογικού αποτυπώματος της Σχολής.
- Υποεπιτροπή ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μελών της Σχολής.
- Υποεπιτροπή αναβάθμισης της ποιότητας των εσωτερικών χώρων της Σχολής.
- Υποεπιτροπή αναβάθμισης της ποιότητας των εξωτερικών χώρων της Σχολής

B. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (2021-2022)

Για τον προγραμματισμό των ενεργειών και δράσεων της Επιτροπής Περιβάλλοντος, τα μέλη της καθόρισαν τρεις άξονες δράσης και προσδιόρισαν το είδος και το περιεχόμενο των δράσεων ανά άξονα. Κάθε άξονας δράσης αποτελεί συγκεκριμένο στόχο της Επιτροπής. Στην συνέχεια παρατίθενται οι ενέργειες και οι δράσεις που έγιναν στο πλαίσιο κάθε άξονα.

Άξονας 1. Καταγραφή του οικολογικού αποτυπώματος της Παιδαγωγικής Σχολής και αξιοποίησή του στην περιβαλλοντική ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μελών της

Κατανάλωση ενέργειας, νερού και παραγωγή ανακυκλώσιμων υλικών

Καταγραφή στοιχείων που αφορούν την κατανάλωση ενέργειας (για φωτισμό, λειτουργία εξοπλισμού, ψύξη και θέρμανση), κατανάλωση νερού και τις παραγόμενες ποσότητες απορριμμάτων (χαρτί, πλαστικό), από την καθημερινή λειτουργία της σχολής.

Έγινε προεργασία για την καταγραφή των παραπάνω στοιχείων. Δεν προχώρησε η διαδικασία η οποία προβλέπεται να συνεχιστεί στην επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Άξονας 2. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας της Παιδαγωγικής Σχολής για την ενεργό συμμετοχή στη συγκρότηση περιβαλλοντικών δράσεων για την προαγωγή της αειφόρου λειτουργίας της Σχολής.

🌱 Ιούνιος 2021: Ημερίδα για το Περιβάλλον

Πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά Ημερίδα αφιερωμένη στην ημέρα περιβάλλοντος (3/6/21) με θέμα: **«Ανθρώπινες καθημερινές συνήθειες και ποιότητα περιβάλλοντος»**. Στην ημερίδα συμμετείχαν με εισηγήσεις μέλη της Επιτροπής Περιβάλλοντος και ομάδες φοιτητών/τριων του ΤΕΠΑΕ και του ΠΤΔΕ. Επίσης, παρουσιάστηκε μουσικό βίντεο με τίτλο «Ανακύκλωση – Εξοικονόμηση: ο πλανήτης στέλνει σήμα, μετά μουσικής (!)» της μουσικοπαιδαγωγικής ομάδας της Παιδαγωγικής Σχολής, Παιχνιδιάτορες του Πύργου με την επιμέλεια του Νίκου Θεοδωρίδη, μέλους της επιτροπής. Την αφίσα της Ημερίδα φιλοτέχνησε το μέλος της επιτροπής Μάρθα Ιωαννίδου. Την εκδήλωση παρακολούθησαν μέλη της ΠΣ, φοιτητές και φοιτήτριες του ΑΠΘ, εκπαιδευτικοί κ.ά. Στη συζήτηση που ακολούθησε αναπτύχθηκαν προβληματισμοί για το περιβάλλον και συναφή ζητήματα/προβλήματα και για τον τρόπο με τον οποίο οι ανθρώπινες δραστηριότητες, σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο, επηρεάζουν την περιβαλλοντική ποιότητα και ενισχύουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα (Παράρτημα: πρόγραμμα της Ημερίδας).

🌱 Νοέμβριος 2021: Διαμόρφωση και προβολή ενημερωτικού βίντεο για την Ανακύκλωση στην ΠΣ

Στη διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας του Νοεμβρίου 2021 προβαλλόταν βίντεο στο φουαγιέ της ΠΣ με θέμα την «Ανακύκλωση στην Παιδαγωγική Σχολή». Εμπλουτίστηκε και αναδιαμορφώθηκε βίντεο που υπήρχε στη ΠΣ το οποίο αφορούσε τον τρόπο εφαρμογής της ανακύκλωσης στους χώρους της Σχολής. Ειδικότερα ενσωματώθηκαν στο βίντεο ζητήματα που αφορούν τα περιβαλλοντικά οφέλη από την ανακύκλωση και τη συμβολή της στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων και ζητημάτων όπως μεταξύ άλλων τη ρύπανση της ατμόσφαιρας, του νερού και του εδάφους, το ενισχυμένο φαινόμενο του θερμοκηπίου, την κλιματική αλλαγή, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων (πετρελαίου, βωξίτη, δέντρων, άμμου) και ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, περιλήφθηκαν στοιχεία που αφορούν την κατανάλωση ενέργειας και φυσικών πόρων που απαιτούνται για την παραγωγή καθενός ανακυκλώσιμου υλικού (χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο και γυαλί) και τα ποσά που εξοικονομούνται με την ανακύκλωσή τους (Παράρτημα: το ενημερωτικό υλικό).

✚ Έκθεση εικαστικών έργων φοιτητριών και φοιτητών της σχολής, με θέμα: «Ιστορίες του lockdown»

Με την επιμέλεια του μέλους της επιτροπής Μαρίας Λέτσιου, οργανώθηκε έκθεση με θέμα το lockdown κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Στην έκθεση παρουσιάζονται τρία εικαστικά πρότζεκτς : α) συμμετοχική εικαστική έρευνα με τη μέθοδο photovoice, β) κόμικς με ιστορίες του lockdown και γ) φωτογραφικά δοκίμια. Οι φωτογραφίες και τα ψηφιακά έργα αποτελούν έργα των φοιτητριών/των στο μάθημα προσανατολισμού του ΤΕΠΑΕ «Οπτικές Αφηγήσεις και Παιδί». Οι φοιτητές/τριες είχαν την ευκαιρία να αναστοχαστούν πάνω στις καθημερινές εμπειρίες κατά τη διάρκεια του lockdown, μέσα από την εικαστική διερεύνηση. Παράλληλα παρουσιάζεται ένα αντίστοιχο πρότζεκτ photovoice που έγινε με φοιτητές/τριες στο μάθημα Εικαστικής Αγωγής από τους διδάσκοντες Dr. Brian Trimble και την Dr. Beth Manke στο California State University, Long Beach, United States (Παράρτημα: φωτογραφίες από την έκθεση).

✚ Δεκέμβριος 2021: Έκθεση εικαστικών έργων από ανακυκλώσιμα υλικά φοιτητριών και φοιτητών του ΠΤΔΕ

Οι φοιτητές/τριες του ΠΤΔΕ, στο πλαίσιο του μαθήματος Τέχνη στην Εκπαίδευση με διδάσκουσα την Μάρθα Ιωαννίδου, δημιούργησαν τρία stand-points μακετών για τα κύρια σημεία ανακύκλωσης: 1 στο Λυόμενο, 1 στο Φουαγιέ του Πύργου και 1 στον 7 όροφο. Έχουν ετοιμαστεί και άλλα 2 που θα προστεθούν στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος στον 3ο όροφο και στο Κυλικείο ή στο κλιμακοστάσιο. Επιπλέον εξέθεσαν στο φουαγιέ και στο κλιμακοστάσιο του Πύργου της ΠΣ έργα τους από ανακυκλώσιμα υλικά που πρόβαλαν σκέψεις και προβληματισμούς για το περιβάλλον και την αειφορία (Παράρτημα: φωτογραφίες υλικό από τη δράση).

✚ Ιούνιος 2022: Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος-αποστολή μηνύματος στα μέλη της ΠΣ

Στάλθηκε στα μέλη της ΠΣ το ακόλουθο περιβαλλοντικό μήνυμα με σχετικά βίντεο: «Το 1972 πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη Διεθνής Διάσκεψη με την αιγίδα του Οργανισμού Ενωμένων Εθνών με θέμα "Το περιβάλλον του ανθρώπου" (Human environment). Οι εργασίες της Διάσκεψης επικεντρώθηκαν στα περιβαλλοντικά προβλήματα και την ποιότητα του περιβάλλοντος. Αναγνωρίστηκε η σοβαρότητα και η παγκοσμιότητα των προβλημάτων αυτών και ο ρόλος του ανθρώπου και των δραστηριοτήτων του στη δημιουργία και την αντιμετώπισή τους. Στη διάρκεια της συνάντησης αυτής, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών ορίζει την 5η Ιουνίου ως Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος. Ημέρα Περιβάλλοντος 2022, μια ευκαιρία να προβληματιστούμε για το περιβάλλον και τα προβλήματα του και να αναλογιστούμε τη θέση μας σε αυτό. <https://youtu.be/MuqsiYfCmdc> <https://youtu.be/WmVLcj-XKnM>»

Άξονας 3. Ποιότητα και αναβάθμιση των εσωτερικών χώρων της Παιδαγωγικής Σχολής για τη διασφάλιση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας και της αισθητικής των χώρων – εξάλειψη των χαρακτηριστικών του συνδρόμου του «άρρωστου κτηρίου»

✚ Σεπτέμβριος 2021: Καταγραφή αιθουσών διδασκαλίας της Παιδαγωγικής Σχολής (αίθουσες διδασκαλίας ΤΕΠΑΕ και ΠΤΔΕ)

Για την καταγραφή των αναγκών σε αίθουσες διδασκαλίας σε συνθήκες Covid-19, διενεργήθηκε μελέτη στους χώρους της ΠΣ και διαμορφώθηκε έντυπο που περιλαμβάνει στοιχεία για τις αίθουσες διδασκαλίας του ΤΕΠΑΕ και ΠΤΔΕ. Ειδικότερα καταγράφηκαν οι αίθουσες στο Κτήριο Πύργος και Κτήριο Λυόμενο (Πρώην Μπλε). Η μελέτη και καταγραφή έγινε από μέλη της Επιτροπής και με τη συνδρομή της Αφροδίτης Δομασή.

Το έντυπο περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία, για κάθε μία από τις αίθουσες διδασκαλίας:

- Διαστάσεις αίθουσας, ύψος, εμβαδόν και όγκο
- Χωρητικότητα (αριθμός ατόμων σε κανονικές συνθήκες και σε συνθήκη covid)
- Φυσικός αερισμός (ανοίγματα: παράθυρα, πόρτες και διαστάσεις)
- Συστήματα Ψύξης /θέρμανσης των χώρων
- Σχέδια Κάτοψης αιθουσών
- Φωτογραφίες αιθουσών

Στο Παράρτημα παρατίθεται σχετικό υλικό.

✚ Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του λυομένου (μπλε κτίριο)

Αναβάθμιση της εισόδου του ισογείου. Κατασκευάστηκαν βρύσες, η χρήση των οποίων εξυπηρετεί, μεταξύ άλλων, τους/τις φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των εικαστικών μαθημάτων (Παράρτημα: φωτογραφικό υλικό).

✚ Απρίλιος 2022 (σε εξέλιξη) : Μελέτη των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στην Παιδαγωγική Σχολή: Υποκειμενική και αντικειμενική εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

Προεργασία για την υποκειμενική εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια. Διαμορφώθηκε ερωτηματολόγιο για την καταγραφή των απόψεων των εργαζομένων για τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στην Παιδαγωγική σχολή. Σκοπός της διαμόρφωσης του ερωτηματολογίου είναι η πραγματοποίηση έρευνας για την καταγραφή ενδεικτικά των εργονομικών - οργανωτικών παραγόντων, των φυσικών παραγόντων που επηρεάζουν την ποιότητα του χώρου εργασίας (π.χ. φωτισμός, θερμοκρασία, υγρασία, σκόνη και θόρυβος), των σωματικών και ψυχολογικών επιπτώσεων από την εργασία. Η έρευνα θα προχωρήσει εφόσον

εξασφαλιστεί η συναίνεση της Κοσμητείας. Στην επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά θα γίνει σχετική διερεύνηση.

Προεργασία για την «Αντικειμενική εκτίμηση» των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στην Παιδαγωγική Σχολή. Διαμορφώθηκε λίστα καταγραφής κα ελέγχου παραγόντων που αφορούν τις συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους (μετρήσεις φυσικών παραμέτρων), μελέτη ασφάλειας ελεύθερων χώρων και χώρων εργασίας (καταγραφή χώρων). Η έρευνα θα προχωρήσει εφόσον εξασφαλιστεί η συναίνεση της Κοσμητείας. Στην επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά θα γίνει σχετική διερεύνηση. Να σημειωθεί ότι ετοιμάστηκε σχετικό ενημερωτικό υλικό για τα ζητήματα που αφορούν την «Αντικειμενική και υποκειμενική εκτίμηση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας» και διανεμήθηκε στα μέλη της επιτροπής που συμμετέχουν στη δράση αυτή. Ωστόσο κρίθηκε καλό, για την ενημέρωση όλων των μελών της επιτροπής να περιληφθεί το εισαγωγικό μέρος του υλικού αυτού (Παράρτημα: 1) εισαγωγικό κείμενο για την «Αντικειμενική εκτίμηση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας» και 2) λίστα παρατήρησης).

Άξονας 4. Ποιότητα και αναβάθμιση των εξωτερικών χώρων της Παιδαγωγικής Σχολής και διαμόρφωσή τους σε χώρους εκπαιδευτικών δράσεων και συμμετοχικών διαδικασιών για τη διασφάλιση της αισθητικής και της περιβαλλοντικής ποιότητας και την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των μελών της κοινότητας της Σχολής

🌱 Απρίλιος 2021: Φύτευση στους εξωτερικούς χώρους της Σχολής για τη βελτίωση χώρων πρασίνου

Πραγματοποιήθηκε φύτευση με φυτά που εξασφαλίστηκαν με τη φροντίδα των Αλ. Παπαδοπούλου και Βάσω Αγκαθίδου και προσφέρθηκαν μεταξύ άλλων από την Μάρθα Ιωαννίδου. Στη δράση συμμετείχαν σχεδόν όλα τα μέλη της Επιτροπής αλλά και άλλα μέλη της ΠΣ εκτός επιτροπής (Παράρτημα: φωτογραφικό υλικό).

🌱 Σηματοδότηση γλωρίδας του αρωματικού κήπου της ΠΣ

Έγινε παραγγελία των πινακίδων με την ονομασία των φυτών για τη σήμανση τους και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία, η οποία υπολογίζεται να ολοκληρωθεί με την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους. Να σημειωθεί ότι είχε ήδη γίνει η καταγραφή των ειδών του αρωματικού κήπου σε προγενέστερο στάδιο. Η τοποθέτηση των πινακίδων θα γίνει ως δράση με τη συμμετοχή φοιτητών/τριών της ΠΣ.

Παράρτημα

Οπτικό Υλικό από τις Δράσεις της Επιτροπής Περιβάλλοντος

Χρονολογική παρουσίαση

✚ Απρίλιος 2021: Φύτευση στους εξωτερικούς χώρους της Σχολής για τη βελτίωση χώρων πρασίνου

**Ημερίδα αφιερωμένη
στην Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος**
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
Επιτροπή αναβάθμισης εσωτερικών & εξωτερικών χώρων
της Παιδαγωγικής Σχολής του Α.Π.Θ.

**Πέμπτη 3 Ιουνίου 2021
19:00-21:00, μέσω ZOOM**
<https://authgr.zoom.us/j/947724034867pwd=NUFEc3NQMEYwb0xYbFkvV3QyM0YrUT09>
Meeting ID: 947 7240 3486
Passcode: 120870

**Ανθρώπινες
καθημερινές
συνήθειες
και ποιότητα
περιβάλλοντος**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
Συντονισμός: **Αναστασία Δημητρίου**
Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε, μέλος της Επιτροπής Αναβάθμισης
Εσωτερικών και Εξωτερικών Χώρων της Παιδαγωγικής Σχολής

- 19:00 Έναρξη
Χαιρετισμός: **Δόμνα Κακανά**
Κοσμητριάσσα της Παιδαγωγικής Σχολής του Α.Π.Θ.
- Συζητώντας για την περιβαλλοντική ποιότητα: προβληματισμοί
Αναστασία Δημητρίου, Καθηγήτρια Τ.Ε.Π.Α.Ε.
- 19:15 -19:25 Διατροφικές συνήθειες και περιβαλλοντική ποιότητα
Γιώργος Μαλανδράκης, Επίκουρος καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε.
και φοιτήτριες / φοιτητές του Τμήματος
- 19:25 -19:35 Καταναλωτικές συνήθειες και διαχειριστικές πρακτικές
Χρήστος Κυρίμης, Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό Τ.Ε.Π.Α.Ε.
- 19:35 -19:40 Ανακύκλωση – Εξοικονόμηση: ο πλανήτης στέλνει
σήμα, μετά μουσικής (!) [Μουσικό video]
Νίκος Θεοδωρίδης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Τ.Ε.Π.Α.Ε.
και η μουσικοπαιδαγωγική ομάδα της Παιδαγωγικής Σχολής, Παιχνιδιάτορες του Πύργου
- 19:40 –19:50 Προσεγγίζοντας το Περιβάλλον μέσα από την Τέχνη
Μάρθα Ιωαννίδου, Μόνιμη επίκουρη καθηγήτρια Π.Τ.Δ.Ε.
και φοιτήτριες / φοιτητές του Τμήματος
- 19:45-19:50 Προτάσεις για ένα σχολείο που συμβάλλει στη διασφάλιση της
περιβαλλοντικής ποιότητας, φοιτήτριες / φοιτητές του Τ.Ε.Π.Α.Ε. [Video]
- 19:50-20:30 Συζήτηση

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

- ✚ Σεπτέμβριος 2021: Καταγραφή αιθουσών διδασκαλίας της Παιδαγωγικής Σχολής (αίθουσες διδασκαλίας ΤΕΠΑΕ και ΠΤΔΕ) (Ενδεικτικό περιεχόμενο: Αίθουσες Ισογείου Πύργου, σελίδες 1-4)

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Παιδαγωγική Σχολή
Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Καταγραφή αιθουσών διδασκαλίας ΤΕΠΑΕ και ΠΤΔΕ

Κτήριο Πύργος και Κτήριο Λυόμενο(Πρώην Μπλε)

Στοιχεία καταγραφής:

- Διαστάσεις αίθουσας, ύψος, εμβαδόν και όγκος
- Χωρητικότητα (κανονικές συνθήκες και σε συνθήκη covid)
- Φυσικός αερισμός (ανοίγματα: παράθυρα και διαστάσεις)
- Συστήματα Ψύξης /θέρμανσης
- Σχέδια Κάτοψης αιθουσών
- Φωτογραφίες αιθουσών

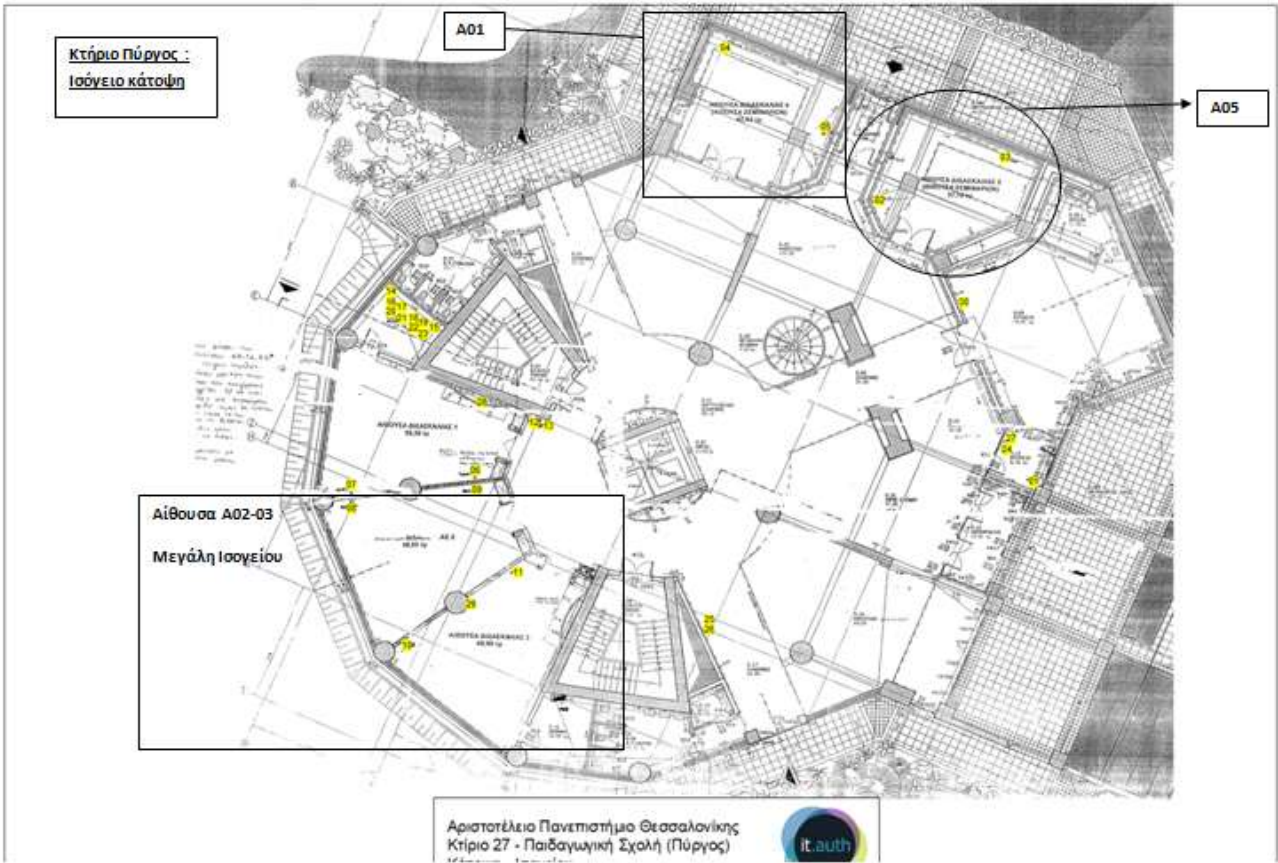
Σεπτέμβριος 2021

Κτήριο Πύργος

Ισόγειο

Αίθουσα	Διαστάσεις Μ x Π x Υ (m)	Εμβαδόν m ²	Όγκος m ³	Χωρητικότητα (αριθμός καθισμάτων/ άτομα covid) (σειρές θρανίων και άτομα ανά σειρά με την απόσταση των 1,5 m)	Φυσικός αερισμός (ανοίγματα)	Ψύξη /θέρμανση
Μεγάλη Ισόγειο (A02-03)	Υψος: 2,90	45,50 + 44,15= 89,65	92,55	Αριθμός καθισμάτων: 177 44 άτομα (συνθήκη covid) Αριστερή πτέρυγα: 10 σειρές Κεντρική πτέρυγα: 9 σειρές Δεξιά πτέρυγα: 9 σειρές	6 παράθυρα στο πίσω μέρος της αίθουσας, διαστάσεων 1,80 x 1,73 (Υ x Π). 2 πόρτες εισόδου διαστάσεων 2,20 x 1,58 (Υ x Π). <u>Παρατήρηση: Ο φυσικός αερισμός στην περίπτωση παρουσίας πολλών ατόμων -χωρίς τη χρήση κλιματιστικών- δεν θα είναι επαρκής για τον αερισμό της αίθουσας.</u>	3 κλιματιστικά Σύστημα κεντρικής ψύξης θέρμανσης (με αεραγωγούς)
A01	Υψος: 2,90			Αριθμός καθισμάτων: 42 11 άτομα (συνθήκη covid) 6 σειρές χ 1 άτομο ανά σειρά 5 σειρές χ 1 άτομο ανά σειρά	1 παράθυρο διαστάσεων 1,22 x 0,93 (Υ x Π) <u>Παρατήρηση: Εξαιρετικά περιορισμένος φυσικός αερισμός</u>	1 κλιματιστικό Σύστημα κεντρικής ψύξης θέρμανσης (με αεραγωγούς)
A05	Υψος: 2,90			Αριθμός καθισμάτων: 40 11 άτομα (συνθήκη covid) 6 σειρές χ 1 άτομο ανά σειρά 5 σειρές χ 1 άτομο ανά σειρά	Τυφλή αίθουσα – χωρίς ανοίγματα <u>Παρατήρηση: Κανένας φυσικός αερισμός</u>	1 κλιματιστικό Σύστημα κεντρικής ψύξης θέρμανσης (με αεραγωγούς)

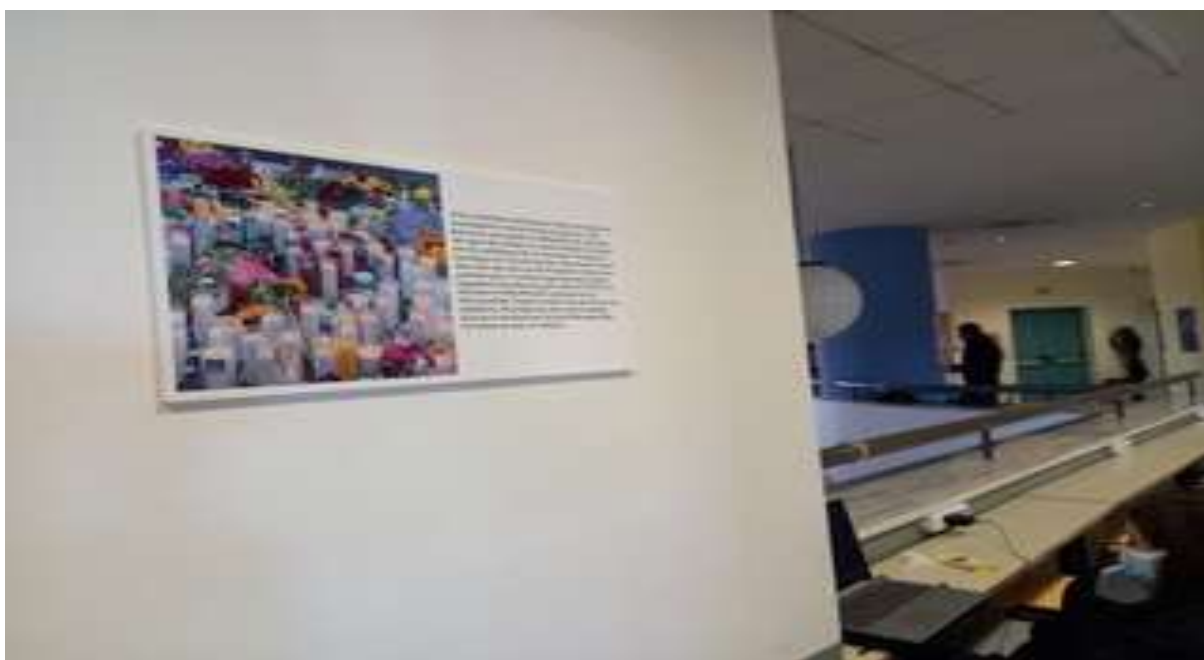
Κτήριο Πύργος Αίθουσα Α02-03 Μεγάλη Ισογείου

✚ **Νοέμβριος 2021: Ενημερωτικό βίντεο για την Ανακύκλωση στην ΠΣ: Προβολή Νοέμβριος 2021 και σε τακτά χρονικά διαστήματα**

- ✚ Έκθεση εικαστικών έργων φοιτητριών και φοιτητών της σχολής, με θέμα: «Ιστορίες του lockdown»

✚ Δεκέμβριος 2021: Έκθεση εικαστικών έργων από ανακυκλώσιμα υλικά φοιτητριών και φοιτητών του ΠΤΔΕ

✚ Αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση του λυομένου (μπλε κτίριο)

✚ Μελέτη των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στην Παιδαγωγική Σχολή: Υποκειμενική και αντικειμενική εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων: Εισαγωγικό κείμενο προς ενημέρωση

1) Επαγγελματικοί κίνδυνοι στον χώρο εργασίας

A. Δημητρίου

Εισαγωγικά

Οι επαγγελματικοί κίνδυνοι των εργαζομένων ταξινομούνται σε τρεις μεγάλες κατηγορίες, που προέρχονται από κάθε επαγγελματική δραστηριότητα. Οι κατηγορίες αυτές παρουσιάζονται στον Πίνακα που ακολουθεί (FACTS 29, 2002· Δρίβας, 2007· ΕΛΙΝΥΑΕ, 2007· Λακάκη, Δημητρίου, & Κωνσταντινίδης, 2008).

Πίνακας 1. Κατηγοριοποίηση των επαγγελματικών κινδύνων

Κίνδυνοι για την ασφάλεια	Κίνδυνοι για την υγεία	Εγκάρσιοι κίνδυνοι
<ul style="list-style-type: none"> • κτιριακές δομές • μηχανές • ηλεκτρικές εγκαταστάσεις • πυρκαγιές-εκρήξεις	<ul style="list-style-type: none"> • χημικοί παράγοντες • φυσικοί παράγοντες • βιολογικοί παράγοντες	<ul style="list-style-type: none"> • οργάνωση εργασίας • ψυχολογικοί παράγοντες • εργονομικοί παράγοντες • αντίξοες συνθήκες εργασίας

Πηγή: Δρίβας, 2007.

Κίνδυνοι για την ασφάλεια

Οι κίνδυνοι για την ασφάλεια εμπεριέχουν τους κινδύνους που μπορούν να προκληθούν από τραυματισμούς στους εργαζόμενους από ελλείψεις ή βλάβες ή κακοτεχνία πάνω στην κτιριακή δομή, στις μηχανές, στις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, σε πυρκαγιές, ή σε εκρήξεις. Είναι οι κίνδυνοι που πιθανόν να προκληθούν στους εργαζόμενους ως συνέπεια της έκθεσης τους στην πηγή κινδύνου. Ανάλογα το ποία είναι η πηγή κινδύνου καθορίζεται η αιτία και το είδος του τραυματισμού που μπορεί να είναι μηχανική, ηλεκτρική, χημική, θερμική κ.ά. (FACTS 29, 2002· Δρίβας, Ζορμπά & Κουκουλάκη, 1998).

Υπάρχουν προδιαγραφές και κανονισμοί που καθορίζουν, ανάλογα και με τη φύση της εργασίας, τη σωστή κτιριακή δομή, τη σωστή ηλεκτρική εγκατάσταση, τη σωστή λειτουργία των

μηχανών, για την αποφυγή των ατυχημάτων και τη διασφάλιση των εργαζομένων από τους κινδύνους (Κωνσταντινίδης, 2008· Δρίβας, Ζορμπά & Κουκουλάκη, 1998).

Πρέπει να υπάρχει μέριμνα για ειδικούς χώρους, όπως είναι οι χώροι ανάπαυσης, χώροι υγιεινής και χώροι πρώτων βοηθειών με τους κατάλληλους εξοπλισμούς τους (Κωνσταντινίδης, 2008· FACTS 29, 2002· N. 1568/1985).

Για την αποφυγή των κινδύνων ασφάλειας είναι απαραίτητα να υπάρχουν μέτρα πυρασφάλειας και πυροπροστασίας και σε περίπτωση κινδύνου να υπάρχουν οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου (Legal Notice No. 25 2003· Δρίβας, Ζορμπά & Κουκουλάκη, 1998· N. 1568/1985).

Με Προεδρικά Διατάγματα, όπως το 395/94, το 105/95 και το 16/96, προβλέπονται και διασφαλίζονται οι εργαζόμενοι από τους κινδύνους ασφάλειας. Η μελέτη των χώρων εργασίας πρέπει να αποβλέπει στη δημιουργία ασφαλούς και υγιεινού περιβάλλοντος.

Εγκάρσιοι κίνδυνοι

Εγκάρσιοι κίνδυνοι είναι οι κίνδυνοι που προέρχονται από την οργάνωση της εργασίας, τους διάφορους ψυχολογικούς παράγοντες, εργονομικούς παράγοντες και διάφορες αντίξοες συνθήκες της εργασίας (Ε.Ο.Α.Υ.Ε., 2000· Δρίβας, Ζορμπά, & Κουκουλάκη, 1998).

Στους κινδύνους αυτούς υπάρχει αλληλοεπίδραση του εργαζομένου με την οργάνωση της εργασίας και κυρίως υπάρχει προσαρμογή του εργαζομένου στις απαιτήσεις της εργασίας. Η προστασία του εργαζομένου από τους εγκάρσιους κινδύνους πρέπει να αποβλέπει στην ισορροπία μεταξύ του ατόμου και του εργασιακού περιβάλλοντος με γνώμονα τον άνθρωπο, δηλαδή την προσαρμογή της εργασίας στον εργαζόμενο (Δρίβας, Ζορμπά, & Κουκουλάκη, 1998). Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται ενδεικτικά οι εγκάρσιοι κίνδυνοι.

Πίνακας 2. Ενδεικτικοί εγκάρσιοι κίνδυνοι στον εργασιακό χώρο.

Οργάνωση της εργασίας	Ψυχολογικοί παράγοντες	Εργονομικοί παράγοντες	Αντίξοες συνθήκες εργασίας
Φθοροποιός εργασία (ωράριο, κλπ)	Ρυθμοί παραγωγής, μονοτονία, ένταση, διαλείμματα κλπ	Ακατάλληλος εξοπλισμός εργασίας	Αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες
Εργασιακές σχέσεις	Σχέσεις μεταξύ των συναδέλφων, των προϊσταμένων κλπ	Σύγχυση στις οδηγίες που αφορούν στην εκτέλεση καθήκοντος	Ακατάλληλα ατομικά μέσα προστασίας
Έλλειψη προγραμμάτων επέμβασης για την προστασία και την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου	Ακατάλληλη διάταξη των χώρων, έντονα χρωματικά ερεθίσματα κλπ	Υπερβολικές απαιτήσεις της εργασίας	Βίαιη επανένταξη στην εργασία των παθόντων εν υπηρεσία

Πηγή: Δρίβας, Ζορμπά, & Κουκουλάκη, 1998.

Κίνδυνοι για την υγεία

Στους κίνδυνους αυτούς περιλαμβάνονται οι κίνδυνοι που μπορούν να προκαλέσουν βιολογική βλάβη στους εργαζομένους που εκτίθενται σε αυτούς. Οι κίνδυνοι αυτοί ταξινομούνται σε τρεις βασικές ομάδες:

- Χημικοί Βλαπτικοί Παράγοντες
- Φυσικοί Βλαπτικοί Παράγοντες
- Βιολογικοί Βλαπτικοί Παράγοντες
- Χημικοί Βλαπτικοί Παράγοντες
- Χημικές ουσίες στον χώρο
- Σκόνη στον χώρο

Η οριακή τιμή έκθεσης, δηλαδή τα επίπεδα της σκόνης στον εργασιακό χώρο πάνω από τα οποία δεν πρέπει να εκτίθενται οι εργαζόμενοι καθορίζονται στα:

- 5 mg/m³ για αναπνεύσιμη σκόνη
- 10 mg/m³ για ολική σκόνη (αναπνεύσιμη και μη).

Εισπνεύσιμο κλάσμα αιωρούμενων σωματιδίων: νοείται το σύνολο των αιωρούμενων στερεών σωματιδίων το οποίο μπορεί να προσληφθεί από τον εργαζόμενο με εισπνοή από τη μύτη ή/και το στόμα.

Αναπνεύσιμο κλάσμα αιωρούμενων σωματιδίων: νοείται το σύνολο των σωματιδίων από το εισπνεύσιμο κλάσμα που φθάνει στις κυψελίδες των πνευμόνων.

Η οριακή τιμή έκθεσης, δηλαδή τα επίπεδα της σκόνης στον εργασιακό χώρο πάνω από τα οποία δεν πρέπει να εκτίθενται οι εργαζόμενοι καθορίζονται στα:

- 10 mg/m³ για ολική σκόνη (αναπνεύσιμη και μη)

➤ **Φυσικοί Βλαπτικοί Παράγοντες**

Θόρυβος, Θερμοκρασία, Υγρασία

➤ **Βιολογικοί Βλαπτικοί Παράγοντες**

Αντικειμενική εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια - Σχεδιασμός λίστας ελέγχου

A. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας

A1. Χώροι εργασίας

- Είναι τα δάπεδα ολισθηρά ή επικίνδυνα;
- Οι χώροι εργασίας είναι επαρκείς;
- Υπάρχουν εμπόδια στους χώρους εργασίας;
- Υπάρχει κάποια σήμανση στο χώρο εργασίας που να προειδοποιεί κινδύνους ή εμπόδια;
- Υπάρχει άνεση για την μετακίνηση των εργαζομένων;
- Ποια είναι η ωφέλιμη επιφάνεια χώρων γραφείων;

A2. Ελεύθεροι χώροι

- Είναι επαρκείς οι ελεύθεροι χώροι;
- Ποια είναι η ωφέλιμη επιφάνεια;
- Υπάρχει άνετος φαρδύς διάδρομος για την μετακίνηση των εργαζομένων προς και από τους χώρους εργασίας;
- Είναι οι ελεύθεροι χώροι απαλλαγμένοι από εμπόδια;
- Αν υπάρχουν εμπόδια στους ελεύθερους χώρους τι είδους εμπόδια είναι;

A3. Χώροι ανάπαυσης (διαλείμματος)

- Υπάρχει χώρος ανάπαυσης;
- Ποιος είναι ο εξοπλισμός του χώρου ανάπαυσης (τι περιλαμβάνει) ;
- Υπάρχουν εμπόδια και ποια είναι;
- Ποια είναι η ωφέλιμη επιφάνεια του χώρου ανάπαυσης

A 4. Οδοί διαφυγής, διάσωσης και έξοδοι κινδύνου

- Υπάρχουν οδοί διαφυγής;
- Αν ναι υπάρχουν εμπόδια στις οδούς διαφυγής;
- Υπάρχουν έξοδοι κινδύνου;
- Υπάρχει σήμανση που να προειδοποιεί για τις οδούς διαφυγής;
- Υπάρχει σήμανση που να προειδοποιεί για τις εξόδους κινδύνου;

B. Κίνδυνοι ασφάλειας και υγείας (εργονομικοί) που σχετίζονται με τη διαχείριση μέσων, υλικών, και αντικειμένων

- Υπάρχει χώρος αποθήκευσης υλικών και αντικειμένων;
- Υπάρχουν βαριά αντικείμενα αποθηκευμένα;
- Είναι τοποθετημένα σε ύψος μεταξύ του ισχίου και του ώμου;
- Υπάρχει κίνδυνος πτώσης των υλικών και αντικειμένων;

- Ο εξοπλισμός, τα μέσα και τα υλικά βρίσκονται σε καλή κατάσταση;
- Υπάρχουν εύφλεκτα υλικά; Αν ναι είναι αποθηκευμένα με προστασία;

Γ. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με ηλεκτρολογικά και μηχανολογικά μέσα

- Υπάρχουν πρίζες ακατάλληλες;
- Υπάρχουν εκτεθειμένα καλώδια των μηχανημάτων στους χώρους μετακίνησης εργαζομένων και άλλων ατόμων;
- Είναι τα καλώδια των μηχανημάτων σε καλή κατάσταση;
- Υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιάς;
- Υπάρχει σήμανση για κίνδυνο πυρκαγιάς;
- Υπάρχει πυροσβεστήρας;
- Είναι ο πυροσβεστήρας σε καλή κατάσταση;

Ε. Σήμανση στο χώρο

- Υπάρχει (επιπλέον των προαναφερθέντων) στο χώρο;
- Τι είδους σήμανση υπάρχει, τι προειδοποιεί;

Βιβλιογραφία

- Δρίβας, Σ., Ζορμπά, Σ., & Κουκουλάκη, (1998). *Μεθοδολογικός οδηγός για την εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου*. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΛ.ΙΝ.ΥΑ.Ε
- Δρίβας, Σ. (2007). *Φυσικοί παράγοντες (θόρυβος, θερμικό περιβάλλον, φωτισμός)*. Στο Ε. Καταγή (Επιμ.) *Θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας* (σελ. 79-90). Αθήνα: Εκδόσεις ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
- ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., (2007). *Θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.
- FACTS 29, (2002). *Health Care Sectors*. European Agency for Safety and Health of Work
- Κωνσταντινίδης, Θ., (2008). *Οργάνωση υπηρεσιών Ιατρικής Εργασίας στους χώρους των Νοσοκομείων ως τμήμα της Δημόσιας Υγείας- Δημόσιας Υγιεινής*. Αλεξανδρούπολη: Πανεπιστημιακές σημειώσεις.
- Λακάκη, Γ., Δημητρίου, Α. & Κωνσταντινίδης, Θ. (2010). *Συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο παιδιατρικών κλινικών*. Αντικειμενική εκτίμηση περιβαλλοντικών βλαπτικών παραμέτρων. *Υγεία και Εργασία*, 1(1), 9-20.
- Legal Notice No. 25 (2003). *Health and Safety at Work (General Workplace Conditions) Regulations 2003. Arrangements of Provisions*. Australia

✚ Απρίλιος 2022 (σε εξέλιξη) : Μελέτη των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στην Παιδαγωγική Σχολή: Υποκειμενική και αντικειμενική εκτίμηση των κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων

2) Αντικειμενική εκτίμηση του εργασιακού χώρου
 Λίστα παρατήρησης (Ενδεικτικό υλικό, σε επεξεργασία)

A. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας			
A1. Χώροι εργασίας			
Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Είναι τα δάπεδα ολισθηρά ή επικίνδυνα;			
Οι χώροι εργασίας είναι επαρκείς;			
Υπάρχουν εμπόδια στους χώρους εργασίας;			
Υπάρχει κάποια σήμανση στο χώρο εργασίας που να προειδοποιεί κινδύνους ή εμπόδια;			
Υπάρχει άνεση για την μετακίνηση των εργαζομένων;			

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια:

A. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας			
A2. Ελεύθεροι χώροι			
Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Είναι επαρκείς οι ελεύθεροι χώροι;			
Ποια είναι η ωφέλιμη επιφάνεια;	m ²		
Υπάρχει άνετος φαρδύς διάδρομος για την μετακίνηση των εργαζομένων;			
Είναι οι ελεύθεροι χώροι απαλλαγμένοι από εμπόδια;			
Αν υπάρχουν εμπόδια στους ελεύθερους χώρους τι είδους εμπόδια είναι;			

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια:

A. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας			
A3. Χώροι ανάπαυσης (διαλείμματος) και ένδυσης			
Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Υπάρχει χώρος ανάπαυσης;			
Ποιος είναι ο εξοπλισμός του χώρου ανάπαυσης (τι περιλαμβάνει);			
Υπάρχουν εμπόδια και ποια είναι;			
Ποια είναι η ωφέλιμη επιφάνεια του	m²		

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια:

A. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με τους χώρους εργασίας			
A 4. Οδοί διαφυγής, διάσωσης και έξοδοι κινδύνου			
Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Υπάρχουν οδοί διαφυγής;			
Αν ναι υπάρχουν εμπόδια στις οδούς διαφυγής;			
Υπάρχουν έξοδοι κινδύνου;			
Υπάρχει σήμανση που να προειδοποιεί για τις οδούς διαφυγής;			
Υπάρχει σήμανση που να προειδοποιεί για τις εξόδους κινδύνου;			

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια:

Δ. Κίνδυνοι ασφάλειας που σχετίζονται με ηλεκτρολογικά και μηχανολογικά μέσα

Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Υπάρχουν πρίζες ακατάλληλες;			
Υπάρχουν εκτεθειμένα καλώδια των μηχανημάτων στους χώρους μετακίνησης;			
Είναι τα καλώδια των μηχανημάτων σε καλή κατάσταση;			
Υπάρχει κίνδυνος πυρκαγιάς;			
Υπάρχει σήμανση για κίνδυνο πυρκαγιάς;			
Υπάρχει πυροσβεστήρας;			

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια:

Ε. Σήμανση στο χώρο			
Παράγοντας	Ναι	Όχι	Παρατηρήσεις
Υπάρχει σήμανση (επιπλέον των προαναφερθέντων) στο χώρο;			
Τι είδους σήμανση υπάρχει, τι προειδοποιεί;			

Ειδικές παρατηρήσεις - σχόλια: